

ת"פ 1005/03/20 - מדינת ישראל נגד דוד מהל

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 1005-03-20 מדינת ישראל נ' מהל ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1.דוד מהל

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד ספיר סולם

ב"כ הנאשם עו"ד שירן גולברי

הנאשם בעצמו

פסק דין

פתח דבר

הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בעבירות של קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 וכן בעבירה של זיוף מסמך, עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין.

כתב האישום

בהתאם לעובדות כתב האישום, הנאשם הוא הבעלים היחיד של חברת טו.בי.פרזנט בע"מ (להלן: "החברה") שמקום מושבה בהוד השרון.

החברה עוסקת ביבוא ומכירה של רכיבים אלקטרוניים, לקוחות החברה הינם חברות הייטק למיניהן וכן משרד הביטחון. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הציג הנאשם מצג שווא בפני גורמי משרד הביטחון, זאת כדי לזכות במכרז שהוצא

על ידי יחידה צבאית של חיל המודיעין (להלן: "היחידה הצבאית"). לאחר שהחברה זכתה במכרז, ובשל דרישה של גורמי משרד הביטחון להצגת אסמכתאות לרכש שבוצע, זייף הנאשם חשבונית לפיה החברה רכשה כביכול ממפיץ מורשה את הפריטים אותם סיפקה ליחידה הצבאית.

ביום 12.9.18, הוציאה היחידה הצבאית, באמצעות משרד הביטחון, מכרז לרכש של 25 רכיבים אלקטרוניים מסוימים.

במכרז השתתפו דילרים ומפיצים מורשים, ביניהם החברה. דרישת היחידה הצבאית היא שהפריט המבוקש ירכש ממפיץ מורשה או ישירות מהיצרן, וזאת במטרה לקבל רכיבים מקוריים עם אחריות.

כך, אחת מדרישות המכרז הייתה, שבצמוד עם אספקת הפריטים יציג הספק מסמך תאימות שמראה את שרשרת האספקה מהיצרן המסוים ועד ללקוח - מסמך chain of custody (להלן: COC).

עובר להגשת מסמכי המכרז, בירר הנאשם את מחירי הרכיבים האלקטרוניים במספר חברות, ומצא כי המחיר הזול ביותר הוצע על ידי חברת American II Europe - שהנאשם ידע כי היא אינה מפיץ מורשה.

ביום 17.9.18, הגישה החברה באמצעות הנאשם את הצעתה, שהייתה זולה מהצעה אחרת שהוגשה. הנאשם ידע מלכתחילה כי היה ויזכה במכרז הוא והחברה לא ירכשו את הרכיבים האלקטרוניים תיעשה ממפיץ מורשה בלבד.

בשל המחיר הזול יותר שהציעו הנאשם והחברה ובשל מצג השווא האמור שהציגו הנאשם והחברה באשר לאספקת הפריטים ממפיץ מורשה, הוחלט במשרד הביטחון כי החברה הזוכה במכרז לאספקת 25 הרכיבים האלקטרוניים המסוימים בעלות של 390 ₪ לפריט (בסך הכל 9,750 ₪).

ביום 20.9.18, הודיעה יחידת המכרזים של משרד הביטחון, לנאשם ולחברה כי החברה זכתה במכרז. בסמוך לאחר מכן נשלח לחברה ולנאשם טופס הודעת זכייה, שבו צוין, בהתאם לתנאי המכרז, כי בעת אספקת הפריטים יש לצרף מסמך COC ועם מדבקה ממפיץ בשם American II Europe האמורה, היא למעשה מפיץ מורשה. כשראש הצוות ביקשה מהנאשם אסמכתא מסודרת לדבר, טען בפניה הנאשם כי רכש את הרכיבים האלקטרוניים מחברת "אבנט" 0 שהיא אמנם מפיץ מורשה.

בסמוך לאחר מכן, זייף הנאשם חשבונית המעידה כביכול על רכישה של הרכיבים האלקטרוניים מחברת אבנט האמורה. הנאשם לקח חשבונית של חברת אבנט, שהייתה ברשותם בגין רכישה אחרת שביצעו מאבנט, ובאמצעות תכנת מחשב שינה את הפריטים על גבי החשבונית כך שיתאימו לדרישות המכרז ולבקשותיה של ראש הצוות האמורה ביחידה הצבאית.

כך, הנאשם מחק חלק ממספר החשבונית, את תאריך החשבונית, וכן שינה על גבי החשבונית את המספר הקטלוגי שלה ואת מספר הפריטים שנרכשו כביכול.

ביום 29.11.18, שלח הנאשם את החשבונית המזויפת האמורה לראש הצוות ביחידה הצבאית, וזאת על מנת להציג בפניה מצג כוזב לפיו הרכיבים האלקטרוניים שסופרו ליחידה נרכשו מאת מפיץ מורשה. משהתגלה המצג הכוזב על ידי היחידה הצבאית, כל הפריטים הושבו לנאשם והלה העביר זיכוי על הסכום ששולם לו לעיל.

טיעוני המאשימה

במסגרת טיעוניה ציינה המאשימה כי עמדתה העונשית מקלה מאוד, אך היא עומדת על הרשעת הנאשם בעבירות בהן הודה.

הנאשם הודה בעבירות של קבלת דבר במרמה וזיוף, בגין כך שכבעלים של חברה שעוסקת בהפצת רכיבים אלקטרוניים, הציג מצג שווא בפני יחידה של חיל המודיעין כדי לזכות במכרז, לפיו התחייב לספק רכיבים אלקטרוניים ממפיץ מורשה בלבד, בהתאם לדרישות היחידה. בעוד שידע כי אין בכוונתו לקיים זאת.

בהמשך, זייף חשבונית לפיה החברה רכשה ממפיץ מורשה את הפריטים אותם סיפקה ליחידה הצבאית, בעוד שבפועל לא נרכשו ממפיץ מורשה.

בעד הזכייה במכרז קיבל הנאשם כספים בשווי של 9,750 ₪, שהושבו לאחר גילוי המרמה, על ידי צוות הרכש ולא על ידי הנאשם.

המאשימה עתרה כי הנאשם יורשע בדין, שכן הכלל הוא הרשעתו של אדם כאשר מוכחת אשמתו בפלילים והחריג הוא אי הרשעה. החריג שמור למקרים יוצאי דופן בהם הוכח העדרו של יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם כתוצאה מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה בה כשל.

ביחס לסוג העבירה, נקבע לא אחת כי כאשר מדובר בעבירת קבלת דבר במרמה, לא ניתן להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם, שכן שיקולי ענישה אחרים יפגעו באופן ממשי.

בענייננו, היעדר עבר פלילי והעובדה כי הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות נמוכה, אין בה כדי להימנע מהרשעת הנאשם.

שירות המבחן רואה לנגד עיניו את האינטרס של הנאשם, בעוד שבפני בית המשפט מונח אף האינטרס הציבורי.

לביצוע העבירה לווה תכנון ותחכום, ביצוע העבירה כלל שלבים רבים ונמשך לאורך זמן. הנאשם הוא מנכ"ל החברה ובעליה, הוא יוזם העבירה, הוא אינו עובד זוטרי והוא הנהנה העיקרי ממעשיו. הנאשם הנחה את מנהלת משרדו לסייע לו בכך.

קורבן העבירה הוא יחידה צבאית מודיעינית ומשכך הרי שניתן לראות בציבור כולו כקורבן מעשיו של הנאשם.

מעשיו של הנאשם חמורים, פוטנציאל הנזק בביצוע העבירה בגינה הורשע הנאשם הוא הרסני ויש צורך להרתיע רבים בייחוד בכל הקשור במוצרים המשמשים לביטחון המדינה בכלל ולמערך המודיעין בפרט.

לטענת המאשימה, אף במסגרת תסקיר שירות המבחן ניסה הנאשם להקטין מעשיו וסתר את העובדות בהן הודה בכתב האישום, כאשר כתב האישום בו הודה הנאשם מלמד כי פעל תוך כדי ידיעה ברורה, תוך ביצוע פעולות אקטיביות כמו זיוף.

זאת ועוד, הנאשם אף לא נכנס בגדי התנאי השני (המצטבר) לאי הרשעה - פגיעה קונקרטית. החברה של הנאשם נסגרה, לא ני תן ללמוד על רווחים של חברה אחרת בבעלות הנאשם, לא הוצג הסכם עבודה או כל ראיה אחרת בנוגע להתקשרויות הנוכחיות שלו, אשר מעידים על סיום עבודה באופן אוטומטי, מדובר בבעל עסק שמתקשר בחוזים רבים

עם לקוחות שונים, ככל שחברה כזו או אחרת שומרת לעצמה את האפשרות לבחון את המקרה ולהחליט האם להעסיק גורם עם רישום פלילי, הרי שמדובר בשיקול דעת של אותה חברה.

גם משרד הביטחון אינו מבסס השעיית ספק מסוים באופן אוטומטי בשל הרשעה ושוקל כל מקרה לגופו.

בענייננו, הנאשם רימה את משרד הביטחון ומשכך יש להורות על הרשעתו.

באשר למדיניות הענישה הנוהגת, המאשימה הפנתה למספר פסקי דין המעידים על מדיניות ההרשעה בהיקפים בהם הורשע הנאשם שהם בין מאסרים מותנים ועד למספר חודשי מאסר בפועל, שיכול שירוצו על דרך של עבודות שירות ובמקרים מסוימים אף ענישה של ממש מאחורי סורג ובריח.

המאשימה סבורה כי יש למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם בשל גילו של הנאשם, הודייתו, העובדה כי שיתף פעולה על רשויות החוק וחסך זמן שיפוטי יקר, הנזק הכלכלי שנגרם לנאשם כתוצאה מהפרשה, מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ופיצוי הנזק (השבת הכספים), לפיכך עותרת המאשימה לקבל את הסדר הטיעון להשית על הנאשם עונש מאסר מותנה וקנס.

ראיות מטעם ההגנה

מטעם ההגנה העיד מר דני חייקין, אשר מכיר את הנאשם משנת 1998. לטענתו, שניהם עוסקים בשיווק והפצה של רכיבים אלקטרוניים, הוא עבד עם הנאשם בשלוש חברות בתפקידים שונים ומבחינה מקצועית הוא מכיר אותו היטב. הנאשם הוא אדם של עשיה, שמו הולך לפניו בתחום הרכיבים האלקטרוניים, עשה רבות עבור הבחירות בזמנים קשים. הנאשם הוא אדם שירותי, דואג לחבריו, עובדיו ואף לממונים עליו, על חשבון האינטרסים האישיים שלו ועל חשבון שעות הפנאי שלו.

פגיעה בשמו הטוב יכולה לגרום ל"מכת מוות" בפעילותו, שכן מרבית הלקוחות הם מסחריים ובטחונים.

טיעוני ההגנה

לטענת ב"כ הנאשם, העובדה כי המאשימה עותרת לענישה ברף הנמוך של המתחם, יש בה כדי להצביע על כך כי עסקינן במקרה ייחודי וחריג, שיש בו כדי להיעתר לעתירת הנאשם שלא להרשיעו.

טיעוני המאשימה על פוטנציאל הנזק העצום נטענה בעלמא ולא גובתה בראיות, הוא הדין לגבי פגיעת הנאשם במנגנון המכרזים של משרד הביטחון.

העובדה כי הנאשם פתח חברה נוספת, אין בה כדי לקבוע כי הנאשם לא יידרש להציע רישום פלילי אישי שלו, בבואו להגיש מכרזים.

החברות של הנאשם נמצאות במשבר כלכלי.

ב"כ הנאשם עתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה, בענייננו, סבורה ב"כ הנאשם כי אי הרשעה בשילוב של

ענישה קונקרטיית לתועלת הציבור לצד צו מבחן היא ראויה.

כתב האישום תוקן לקולא בצורה משמעותית, הנאשמת 2 נמחקה.

מדובר בעבירה שבוצעה ב- 25 רכיבים בלבד, מבלי שמשמעות אותם רכיבים ידועה, סכום העסקה הכולל עומד על פחות מ- 10,000 ₪ וברור כי הנזק שנגרם מניהול ההליך עלה יותר משווי המרמה, הפגיעה בשמו הטוב של הנאשם, עבודתו מול משרד הביטחון בוטלה.

עם גילוי העבירה החזיר הנאשם את הכספים, ביטל את העסקה. מדובר באירוע חד פעמי שנמשך על פני חודשיים ימים בלבד, לצד העובדה שהיו לכך מספר תחנות. הנאשם בן 62, מעולם לא הסתבך עם החוק, הודה בהזדמנות הראשונה ונטל אחריות על מעשיו.

לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים ואף בחקירתו במשטרה הביע צער על מעשיו.

הנאשם הסיר את המחדל. במרוצת הזמן בשנים 2017-2018, רווחי החברה יורדים משמעותית כתוצאה מאירוע זה, עד שבמהלך השנה האחרונה נסגרה החברה. הנאשם מצוי במשבר כלכלי גדול, הוא מפרנס 4 ילדים, כשהקטן ביניהם בן 5. עוד לפני הקורונה העסק הלך ודעך ויכולתו לעבוד פחתה והינה כמעט אפסית.

עבודתו של הנאשם מבוססת מול גורמים בכל העולם, כאשר לנאשם יש עסקה מול אלביט ואם הוא יורשע החוזה יבוטל מיידית.

לנאשם חובות גדולים, הרשעה תמיט עליו אסון כלכלי מעבר למה שהוא מצוי בו כיום, על הנאשם ועל משפחתו שלא חטאה במאום, אשתו של הנאשם בחל"ת מאז תחילת הקורונה ויכולתם להתפרנס תלויה בהחלטת בית המשפט אם להרשיעו אם לאו.

הנאשם בחר לפנות להליך טיפולי באופן עצמאי, עובדה זו מלמדת כי הנאשם מבין את חומרת מעשיו. הנאשם מצוי בלחץ נפשי כבד ומתבייש במעשיו.

משרד הביטחון הפסיק את ההתקשרות עם הנאשם ברגע שנפתחה החקירה, דהיינו אם יורשע הנאשם, הסיכוי לחדש את העבודה מול משרד הביטחון שואף לאפס.

הנאשם ניהל חיים נורמטיביים, בנה את החברה, עבד עם חברות בטחוניות, שירת בצבא, בתפקידים שונים והתנהלותו עד תיק זה הייתה ללא רבב.

יש להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם משיקולי שיקום ובטענה של אכיפה בירנית, שכן מזכירתו של הנאשם אשר בפועל זייפה את המסמך, נחקרה אך לא הוגש נגדה כתב אישום.

הנאשם מכה על חטא, לוקח אחריות מלאה, עובר טיפול מיוזמתו, מצוי בחרדה ומתח עצומים מהעתיד לבוא וכן מצוי בלחצים כלכליים וחובות רבים.

דברו האחרון של הנאשם

בדברו האחרון טען הנאשם כי הוא חש אשמה על המעמד, הוא מתנצל ומצטער על מעשיו, ההתנהגות המיוחסת לו בכתב האישום אינה מאפיינת את אורחות חייו ואמונתו. הנאשם עתר כי בית המשפט יתחשב במצבו הכלכלי, והוסיף כי הרשעה מבחינתו היא בבחינת "סוף העולם". אין חברה שתסכים לקבל אותו לעבודה.

תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם, בן 62, נשוי בשנית ואב לארבע ילדים בני 5 ועד גיל 37, משתי מערכות נישואיו. מתגורר יחד עם אשתו ושניים מילדיו בהוד השרון.

מזה כ- 8 שנים בעל עסק עצמאי לתיווך בין ספקים לקונים של רכיבים אלקטרוניים.

בעקבות משבר בעסק שניהל בנו בסוף שנת 2017, במהלכו לקוח משמעותי הפסיק את ההתקשרות וכן התגלע קונפליקט בין הנאשם לבנו שעבד איתו בחברה, לאחריו בנו התפטר. החברה החלה לצבור חובות משמעותיים ולאחר ביצוע העבירות הנוכחיות הפסיק את פעילות החברה בשנת 2019, וכיום נמצא בשלבי סגירה של החברה.

הנאשם, נעדר עבר פלילי, תיאר ברקע לביצוע העבירות משבר כלכלי שחוה בעסק באותה תקופה. מסר כי תחילה התנהל בשוגג כשחשב כי החלקים שהזמין הינם ממפיץ מורשה, אולם בהמשך כשהבין שמדובר בחלקים שאינם ממשווק מורשה, מתוך מצבו הרגשי הירוד ומתוך תחושות של לחץ ותסכול בהן היה נתון, שלח מסמך מזויף אודות אותם חלקים, כמתואר בכתב האישום.

הנאשם הביע צער וחרטה על התנהלותו העבריינית, הבנה באשר לפסול במעשיו ונכונות לשאת בענישה בגינם, כשלדבריו, התנהלותו בעבירה חריגה לו.

נוכח הסתבכותו הפלילית, הנאשם חווה תחושות של לחץ נפשי וחרדה מהשלכות מעשיו המלווים אותו גם בתקופות ההליך המשפטי ובחודש האחרון החל טיפול רגשי פרטי באופן פרטי.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כי לצד העובדה כי התנהל באופן תקין ונורמטיבי לאורך השנים, קיים קושי בהסתגלות והתנהלות במצבי לחץ ומשבר בחייו וקושי להתמודד עם כשלון, אשר משפיעים על שיקול דעתו והתנהלותו.

שירות המבחן לא מתרשם כי הנאשם מאופיין בדפוס מרמתיים או עברייניים וכי החרטה שהביע הנאשם כנה. עוד סבור שירות המבחן כי טיפול רגשי יסייע לנאשם לעבד את אירוע העבירה והמניעים הרגשיים והאישיותיים אשר הביאו אותו לבצעה באופן אשר יפחית סיכון להישנות עבירות בעתיד.

השתלבות הנאשם בטיפול יש בה כדי להפחית את הסיכון להישנות ביצוע העבירות.

שירות המבחן ממליץ להעמיד הנאשם בצו מבחן למשך שנה, במהלך ימשיך את הטיפול הרגשי הפרטי אותו החל, לצד ענישה קונקרטית אשר בה מרכיבים חינוכיים של תרומה ופיצוי לחברה, יוטל של"צ בהיקף של 140 שעות בפיקוח שירות המבחן.

עוד המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם, בשל כך כי הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו, מביע חרטה ונוכח השתלבותו בהליך שיקום.

דין

כלל הוא כי מקום שהוכחה אשמתו של אדם בפלילים, יש להרשיעו בדין.

כלל זה מעוגן בסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי, הקובע כי **"בתום בירור האשמה יחליט בית המשפט [...] על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו"**.

בית המשפט יפעיל את סמכותו להימנע מהרשעת אדם לאחר שנמצא כי הוא עבר עבירה רק במצבים **"חריגים, מיוחדים ויוצאי דופן"**, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עצמת הפגיעה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337, 341-342 (להלן: **"עניין כתב"**)).

ההרשעה היא תוצאה מתחייבת ממהות ההליך הפלילי, באמצעותו מביעה החברה את סלידתה ממעשה העבירה שביצע הנאשם, במגמה להביא להרתעה אישית והרתעה לרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה שגמול עונשי בצידו (ע"פ 9262/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ח (4), 869).

החוק אינו קובע את התנאים להימנעות מהרשעה או ביטולה, ולכן שאלה זו מסורה לשיקול דעתו של בית המשפט בהתאם לנתונים המונחים בפניו (עניין כתב).

כב' השופט דורנר, קבעה בעניין כתב שני תנאים, שבהצטברם ניתן להימנע מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה: על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם וסוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.

כב' השופט לזין הוסיף כי על כפות המאזניים ניצבים שיקולי שיקום אל מול שיקולים של האינטרס הציבורי. עוד קבע כב' השופט לזין כי במסגרת פסק הדין על בית המשפט למנות את השיקולים הבאים:

" [...] (א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; (ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; (ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; (ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; (ה) הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; (ו) האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; (ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; (ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; (ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם..."

מנגד, קיימים גם שיקולים שבאינטרס הציבור ששמים את הדגש על חומרת העבירה ונסיבותיה (גורם שגם שירות המבחן אינו מתעלם ממנו) ועל האפקט הציבורי של ההרשעה. הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ומי שטוען את ההפך שומה עליו לשכנע את בית-המשפט ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיבידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי."

שאלת השיקום של הנאשם, נלקחת אף היא בחשבון במסגרת שיקולי הענישה ואינטרס שיקומו של העבריין יכול לא אחת להטות את הכף מול האינטרס הציבורי (ע"פ 9090/00 בועז שניידרמן נ. מדינת ישראל, פורסם בנבו (ניתן ביום

11.22.2022).

מעשיו של הנאשם חמורים, נכון אמנם כי מדובר במעידה חד פעמית, הגם שעניינה ביצוע מספר שלבים שהנאשם יכול היה לחדול מהם בכל עת ולהבין את הפסול שבמעשיו, ואולם מעשיו של הנאשם בוצעו לאחר תכנון מוקדם ותחכום. הנאשם היה מנכ"ל החברה אשר פעלה מול משרד הביטחון, הוא יזם העבירה והיה המבצע העיקרי, אף שנעזר במזכירתו בזיוף החשבונית.

הנאשם התנהל במרמה מול חברה בטחונית מסווגת ויכול שהנזק שהיה נגרם, אלמלא התגלתה העבירה, היה רב.

לצד האינטרס הפרטי של הנאשם, קיים אינטרס ציבורי המחייב כי במקרים אלה, יישקלו כלל ההיבטים לחומרה, וינתן להם המשקל הנאות, בענישה הולמת ומרתיעה. בשל כך, לא מצאתי כי יש בהצטברות של הנסיבות כדי לאפשר סיום ההליך באי הרשעה.

שני המבחנים לשקילת אפשרות של סיום ההליך באי הרשעה הם מצטברים, ועל כן, די היה בקביעה זו על מנת לדחות את הבקשה לסיום ההליך בדרך זו.

יחד עם זאת, באשר למבחן השני, שעניינו נזק קונקרטי לנאשם - המבחן השני עניינו בפגיעה עכשווית, ממשית וקונקרטית בעתידו של הנאשם ובשיקומו הלכה זו חוזרת ונשנית בפסקי הדין של ביהמ"ש העליון (ראו למשל: רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (ניתן ביום 26.1.15); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (ניתן ביום 4.3.13); רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (ניתן ביום 31.12.12)).

המאשימה הציגה לעיוני את הוראות משרד הביטחון מס' 66.10 ועדה להשעיה או אי אישור ספקים; לקוחות על רקע פלילי בטחוני, המפרטים בסעיפים 14-15 את הקריטריונים להשעיית ספק ו/או החזרתו לנוכח חקירה ו/או לאחר שזוכה בדיון המשפטי.

בעניינינו, עבודתו של הנאשם מול משרד הביטחון הופסקה עם פתיחת החקירה כנגדו, אין הכרח כי היה ולא יורשע הנאשם, יוכל הנאשם לזכות בשנית במכרז מול משרד הביטחון ומנגד, אין הכרח כי בגין הרשעתו הוא לא יוכל לשוב ולהגיש מכרזים, בחלוף תקופה מסוימת שתקבע הועדה.

עוד עיינתי בהסכם שצורף על ידי הנאשם (סעיפים 3, 17) ואכן יתכן שקיים פוטנציאל לפגיעה קונקרטית מול אותה חברה. אלא, שהפסיקה קבעה כי אין הכרח שמקום בו קיים פוטנציאל לפגיעה קונקרטית יש להימנע מהרשעתו של נאשם (ראו למשל רע"פ 1931/15 אדריאן מויסקו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (ניתן ביום 26.3.15)).

יצוין כי ההסכם מתייחס לחברה מסוימת אחת ואין הכרח כי הוא ישליך על כלל פעילותו של הנאשם.

כן עיינתי במכתב ההמלצה שהוגש לעיוני, במסמכים החשבונאיים שיש בהם כדי להעיד על מצבו הכלכלי וכן שמעתי את עד ההגנה ששיבח את פועלו הרב של הנאשם.

כך או כך, בשל האינטרסים הציבוריים שנמנו לעיל ובשל נסיבות המעשים, כפי שפורטו לעיל, אין המקרה דנן בא בגדרם

של אותם מעשים חריגים ויוצאי דופן בהם ניתן לסיים הליך פלילי ללא הרשעה.

יצוין כי לא התעלמתי מהמלצותיו של שירות המבחן, אשר טען כי המליץ לבטל את הרשעתו של הנאשם בדין, בין היתר בשל החרטה אותה הביע הנאשם כמו גם שיקולי שיקום. אלא שאינני סבורה כי השיקום אותו עובר הנאשם, נכנס בגדר השיקום שיש בו כדי להימנע מהרשעת הנאשם, שכן אך לפני מספר חודשים הנאשם החל טיפול פרטני. לא כל שכן לא מצאתי כי צפויה פגיעה חמורה בשיקום הנאשם המצדיקה, כשלעצמה, הימנעות מהרשעתו בדין.

על בית המשפט לתת משקל להמלצות שירות המבחן, אך אל לו ליתן להן משקל בלעדי, בלתי-אין.

שירות המבחן אמון על שיקוליו של הנאשם ועל אלה בלבד.

בית המשפט הוא שאמון על מכלול השיקולים ולרבות על האינטרסים הציבוריים. על כן, בבוא בית המשפט לדון בעניינו של הנאשם, יביא במכלול שיקוליו את המלצות שירות המבחן, אך כאמור כחלק ממכלול השיקולים ולא כשיקול בלעדי (ראו לענין זה: ע"פ 405/06 מדינת ישראל נ. חליחל, [פורסם בנבו] (ניתן ביום 8.5.06); רע"פ 3058/07 פז נ. מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (ניתן ביום 10.4.07)).

על כן, ומשהאינטרסים הציבוריים אינם מאפשרים את סיומו של ההליך בלא הרשעה בדין ומשלא מצאתי כי שיקולי שיקום או שיקולי עיסוק עתידי, גוברים על שיקולים אלה, כהלכת בית המשפט העליון, אני דוחה את הבקשה להימנע מהרשעתו של הנאשם.

נוכח קביעותי דלעיל ועל פי הודאת הנאשם, הוא מורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 וכן בעבירה של זיוף מסמך, עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין.

מתחם העונש ההולם

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, בבואו של בית המשפט לגזור את דינו של הנאשם, בשלב הראשון, עליו לקבוע את מתחם העונש ההולם. בהתאם לסעיף 40 ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם, נקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

בשלב השני, על בית המשפט לשקול שיקולים ונסיבות אשר אינן חלק מביצוע העבירה בה הורשע הנאשם.

עבירות המרמה באשר הן, פוגעות באופן ישיר באינטרסים הרכשיים והקנייניים של קורבנותיהן. בצד אלה נפגעים ערכים מוגנים נוספים - הטעיית הקורבן ופגיעה בחופש הרצון שלו, השפעה על יכולתו לקבל החלטות מושכלות, פגיעה בסדר הציבורי, הנובעת בין היתר מעצם השימוש במסמכים מזויפים, הצורך בשמירה על חיי מסחר תקינים.

העבירה המיוחסת לנאשם, הובילה לפגיעה קשה באמון הציבור, פגיעה בערכים המוגנים של כיבוד החוק, שמירה על

סדרי השלטון והמשפט.

בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן, מובילה למסקנה כי נגרמה פגיעה בערך המוגן ופוטנציאל הנזק לפגיעה משמעותית הינו רב.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים החל ממאסר על תנאי וכלה בעבודות שירות כמפורט להלן:

א. ברע"פ 7912/13 **חליפה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 27.1.14 - נדחתה בקשת רשות ערעור פלילי של נאשם, אשר הורשע בעבירות של שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה וזיוף, קשירת קשר לעוון וסיוע להתחזות לאחר, נדון ל- 9 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים).

ב. רע"פ 6435/09 **אוסקר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 11.8.09) - נדחתה בקשת רשות ערעור פלילי של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר ושימוש במסמך מזויף. כך שבמשך תקופה של כשנה זייף חתימתה של בת זוגו, ללא רשותה, על 8 שקים בסכום כולל של 287,176 ₪ לכיסוי חובותיו. הנאשם נדון ל-6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים.

ג. ת.פ. (שלום ראש"צ) 29164-12-17 **מדינת ישראל נ' יוסי מלולו** (ניתן ביום 12.9.18), הנאשם הורשע בעבירות של שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה. כך שהגיע לבנק הפועלים עם המחאה על סך 3,325 ₪ למוטב בלבד, הנאשם מחק את הכיתוב "למוטב בלבד" והסב בחתימתו את המחאה על שמו. הזדהה באמצעות תעודת זהות שלו וחתם על גב המחאה המזויפת שהופקדה בחשבון ומשך את סכום המחאה. בהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים נגזר על הנאשם עונש מאסר מותנה וקנס בסך 750 ₪.

ד. ת.פ. (קריות) 3234-01-14 **מדינת ישראל נ' אכרם אלנבארי** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 28.1.15), הנאשם הורשע בחמישה אישומים של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ניסיון קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף והתחזות לאדם אחר במטרה להונות. הנאשם הגיע במספר הזדמנויות עם תעודת זהות מזויפת ורכש במרמה באמצעות הוראת קבע מכשירים סלולאריים. נגזרו על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות שירות.

ה. ת.פ. (פ"ת) 2689/02 **מדינת ישראל נ' חיים** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 15.12.03), הנאשם הורשע בביצוע עבירות של הונאה בכרטיס חיוב, זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה. כאשר הנאשם, עובד בחברה למשכנתאות, נחשף במסגרת עבודתו לפרטי זיהוי ופרטי כרטיסי אשראי של לקוחות החברה, ובמשך חודש וחצי ביצע רכישות מקוונות באמצעות הנתונים אותם אסף. הוא נדון ל-6 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים.

ו. ת.פ. (אילת) 1721/10 **מדינת ישראל נ' שיפרין** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 6.7.10), הנאשם הורשע בביצוע עבירות של הונאה בכרטיס חיוב, גניבה, קבלת דבר במרמה ועבירות נלוות. נדון ל- 6 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים.

במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט לחוק העונשין), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **חלקו של הנאשם בביצוע העבירה** - הנאשם הינו הדומיננטי והמרכזי בפרשה, הוא אשר היה לו את הידע המקצועי, הוא שרכש את המוצרים ודאג לזיוף החשבונית באמצעות מזכירתו.

ב. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה** - אלמלא היחידה הצבאית הייתה מגלה את העובדה כי הרכיבים האלקטרוניים אותם קיבלו לא נרכשו ממפיץ מורשה, יכול שהנזק שהיה נגרם היה גדול בהרבה.

סבורתני כי **מתחם העונש ההולם** לנאשם הינו החל ממאסר מותנה ועד למספר חודשי עבודות שירות, לצד קנס כספי.

במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא') במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו** - הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה במיוחס לו, חסך זמן שיפוטי ואף פנה מיוזמתו להליך טיפולי על מנת לבחון את הנסיבות אשר הובילו להתנהגותו בעבירה הנוכחית ועל כך יש לברך.

ב. **עברו הפלילי של הנאשם או היעדר עבר פלילי** - הנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי לו ההסתבכות הראשונה.

עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם.

הסדר הטיעון

קיומו של הסדר טיעון, מהווה נדבך מרכזי בשיקולי הענישה של בית המשפט. "מבחן האיזון" הוא המבחן החל במדינתנו בכל הקשור לכיבוד הסדרי טיעון, בעניין זה ראו: ע"פ 1958/98 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ז (1) 577 (להלן: "**הלכת פלוגי**") שם נקבע בין היתר כי:

"קיומו של הסדר טיעון הוא שיקול מרכזי בשיקוליו של בית המשפט הגוזר את העונש. ככלל, בית המשפט יראה לקבל את הסדר הטיעון בשל הטעמים הקשורים בחשיבותם ובמעמדם של הסדרי הטיעון. עם זאת תמיד חייב בית המשפט עצמו לשקול את השיקולים הראויים לעונש, שכן תפקידו ואחריותו אינם מאפשרים לו להסתתר מאחורי גבה של התביעה. במסגרת בחינתו של העונש המוצע ייתן בית המשפט דעתו על כל שיקולי הענישה הרלוונטיים ויבחן אם העונש המוצע מקיים את האיזון הדרוש ביניהם. לשם כך יבחן בית המשפט את העונש ההולם בנסיבות העניין וישקיף עליו גם באספקלריה שהעמידה לרשותו התביעה בהסדר הטיעון שערכה. בבחינת הסדר הטיעון נקודת המוצא היא מידת העונש המוצע בשים לב לסוג העבירה, לחומרתה ולנסיבות ביצועה." (שם, עמ' 608-609).

בהלכת פלוגי שהובאה לעיל, פורטו השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לבחון את הסדר הטיעון המוצע: קיומו של הסדר טיעון כשיקול מרכזי; האם העונש המוצע בהסדר מקיים את האיזון הדרוש בין שיקולי הענישה הרלוונטיים, נסיבותיו האישיות של הנאשם, מידת הוויתור שוויתר הנאשם - סיכויי הרשעה, שיקולי המאשימה, אינטרס ציבורי להשגת

הודיית הנאשם, האינטרס הציבורי במובנו הרחב - דהיינו, חסכון בזמן שיפוטי ובמשאבי התביעה, ציפיות הנאשם שהודה על יסוד הסדר הטיעון.

בענייננו, בהינתן הסדר הטיעון שנרקם בין הצדדים, שעניינו למעשה, ההגבלה שהטילה על עצמה התביעה בעתירתה לעונש, העובדה כי הוא אינו חורג ממתחם הענישה ההולם לקולא או לחומרה, העובדה שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך זמן שיפוטי והעדתם של עדים רבים, נטל אחריות על מעשיו, הביעה חרטה על מעשיו, גילו של הנאשם, היעדר עבר פלילי רלוונטי, מצאתי כי הסדר הטיעון, במובן כיבוד עתירתה של התביעה, הולם ואני מוצאת לכבדו.

סוף דבר

אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. עונש מאסר מותנה בן 6 חודשים, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום, אחת מהעבירות בהן הורשע.
- ב. קנס כספי בסך 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בפריסה ל- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, כשהראשון בהם ביום 15/2/21 והאחרים עד ה- 15 לכל חודש הבא אחריו. לא ישולם תשלום כלשהו במועד, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים; חילוט, השמדה, השבה לבעלים וזאת על פי החלטת קצין חקירות ממונה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ז' שבט תשפ"א, 20 ינואר 2021, במעמד הצדדים.